

Tiltak 45.1

Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre

Sluttrapport

Trond Ericson, 1.9.2015

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 1 av 21

Innhold:

DEL 1: KORT SAMMENDRAG AV PROSJEKTET	4
DEL 2: BAKGRUNN FOR PROSJEKTET	7
DEL 3: EFFEKTMÅL	7
DEL 4: LEVERANSER FRA PROSJEKTET	8
A. METODE	8
Nasjonalt scenariobibliotek	8
Innføring og gjennomføring av metoden	9
B. REALISERING OG FORVALTNING	9
Nasjonalt underlag for IKT-løsninger	10
Modell for realisering av metoden	10
Forvaltningsmodell	10
DEL 5: FORANKRING OG SAMARBEID	11
A. STYRINGSGRUPPE	11
B. PROSJEKTGRUPPE	11
C. REFERANSEGRUPPE	11
DEL 6: GJENNOMFØRING AV PROSJEKTET	13
A. PROSJEKTPLAN	13
B. ENDRINGER I PROSJEKTET	13
C. PROSJEKTREGNSKAP OG ANDRE NØKKELTALL	14
D. GJENNOMFØRINGSTID	14
DEL 7: GEVINSTREALISERING	15
A. MÅLEPARAMETRE	15
B. INITIELL KOST / NYTTE VURDERING	16
C. GEVINSTER	17
DEL 8: VIDEREFØRING AV PROSJEKTETS LEVERANSER	20
DEL 9: REFERANSER	21
DEL 1: KORT SAMMENDRAG AV PROSJEKTET	3
DEL 2: BAKGRUNN FOR PROSJEKTET	6
DEL 3: EFFEKTMÅL	6
DEL 4: LEVERANSER FRA PROSJEKTET	7
A. METODE	7
Nasjonalt scenariobibliotek	7
Innføring og gjennomføring av metoden	8
B. REALISERING OG FORVALTNING	8
Nasjonalt underlag for IKT-løsninger	9
Modell for realisering av metoden	9
Forvaltningsmodell	9
DEL 5: FORANKRING OG SAMARBEID	10
A. STYRINGSGRUPPE	10
B. PROSJEKTGRUPPE	10
C. REFERANSEGRUPPE	10
DEL 6: GJENNOMFØRING AV PROSJEKTET	12
A. PROSJEKTPLAN	12

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 2 av 21

B. ENDRINGER I PROSJEKTET	12
C. PROSJEKTREGNSKAP OG ANDRE NØKKELTALL	13
D. GJENNOMFØRINGSTID	13
DEL 7: GEVINSTREALISERING	14
A. MÅLEPARAMETRE	14
B. INITIELL KOST / NYTTE VURDERING	15
C. GEVINSTER	16
DEL 8: VIDEREFØRING AV PROSJEKTETS LEVERANSER	19
DEL 9: REFERANSER	20

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 3 av 21

Del 1: Kort sammendrag av prosjektet

Prosjektets overordnede effektmål er å «Styrke informasjonssikkerheten knyttet til uautorisert innsyn i behandlingsrettede helseregistre, og gjennom dette å bidra til at tillit mellom pasient og helsevesen opprettholdes og styrkes».

Prosjektet har vært et nasjonalt prosjekt der alle helseregioner på ulike måter har vært representert, enten i arbeidsgrupper, prosjektgruppen eller referansegruppen. Eksterne virksomheter med lignende problemstillinger har også deltatt i prosjektets referansegruppe.

Prosjektet har utviklet en metode basert på mønstergjenkjenning og statistisk analyse, i tråd med anbefalingene gitt i forprosjektet og etter et pilotprosjekt som testet metoden ved Oslo universitetssykehus.

Metoden gjennomfører en maskinell analyse av alle oppslag som er logget i pasientjournalssystemet. Oppslag som avdekkes som uvanlige underlegges deretter en manuell kontroll etter en anbefalt prosedyre. Metoden benytter indirekte identifiserbare data i den maskinelle analysen og helt frem til at den manuelle kontrollen eventuelt krever identifiserbare data for ytterligere vurdering av et uvanlig oppslag. Dette for å øke objektiviteten for de manuelle analysene.

Den maskinelle delen av metoden analyserer alle oppslag statistisk ut fra en kombinasjon av ulike scenarioer. Et scenario er i metoden definert som en beskrivelse av ett enkelt handlingsmønster som et oppslag i pasientjournalen representerer. Ved å kombinere flere scenarioer, belyses oppslaget ut fra flere ulike vinkler. Oppslag som avviker markant fra et vanlig oppslagsmønster gis en høy score og er dermed kvalifisert for en manuell kontroll. Metodens styrke er at arbeidsprosessene i klinikken, slik disse gjenspeiles i oppslagsmønstrene, avdekker hva som er normalt og dermed legitimt. Metoden kan ikke benyttes som «bevis» for at et oppslag er ulovlig, men gir grunnlag for grundigere kontroll.

Prosjektet har dokumentert 31 scenarioer i Nasjonalt scenariobibliotek. Disse er testet ut og funnet å gi analysene verdi. I et vedlegg til scenariobiblioteket er det også beskrevet scenarioer som både er testet og kun vurdert, men av ulike grunner forkastet.

Metoden er et ledd i kontrolltiltak overfor ansatte og prosjektet har dokumentert det lovlige grunnlaget for metoden og gir anbefalinger for hvordan helseforetakene bør forberede organisasjonen gjennom informasjon til ansatte og ledelse, etablering av en kontrollenhet og de mer tekniske forberedelsene som må gjøres i forbindelse med datauttrekk og overføring til tjenesteleverandør. Erfaringene fra kontrollarbeidet som er gjort gjennom prosjektet, er nedfelt i veiledende prosedyrer for gjennomføring av maskinelle og manuelle vurderinger i kontrollarbeidet og hvordan funn av uvanlige oppslag kan dokumenteres og overføres til klinikk. For å sikre at uvanlige oppslag får en så ens behandling som mulig, uavhengig av hvilket helseforetak den ansatte er tilknyttet, har prosjektet utarbeidet en veiledende prosedyre for hvordan klinikken bør følge opp dokumentasjon som mottas om uvanlige oppslag. Det er klinikken v/ledelsen som avgjør om et oppslag er tjenstlig begrunnet eller ikke.

Det er lagt opp til at resultatet av klinikkenes vurdering meldes tilbake til kontrollenheten og videre til forvalter av metoden, slik at Nasjonalt scenariobibliotek og prosedyredokumentene kan videreutvikles etter hvert som det innhentes mer erfaring med bruk av metoden.

I tillegg til de veiledende prosedyrene, er det utarbeidet to informasjonshefter og en Powerpointpresentasjon som kan benyttes i informasjonsarbeidet.

På bakgrunn av erfaringene med den tekniske løsningen som er benyttet under prosjektet, volumet på datagrunnlaget som må håndteres og ikke minst ønsket funksjonalitet i analyseverktøyet, har prosjektet utarbeidet et dokument som kan benyttes som et utgangspunkt for en anskaffelse av en teknisk løsning for et analyseverktøy. Dokumentet setter krav til den tekniske løsningen og til nødvendig og ønsket funksjonalitet i analyseverktøyet.

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 4 av 21

Prosjektet har vurdert ulike modeller for å realisere metoden og anbefaler at den tilbys helseforetakene som en nasjonal tjeneste. En nasjonal tjeneste vil styrke den nasjonale utviklingen og håndteringen av metoden og kostnadsanslag som er gjort antyder at en nasjonal tjeneste vil gi bedre kostnadseffektivitet i nasjonal sammenheng. Det vil gi et felles og enhetlig tilbud til alle helseforetak og gir størst mulighet for å samordne initiativ og sikre at metoden utvikles på et nasjonalt nivå. Videre vil det bidra til så lik kontroll og behandling som mulig for samme forseelse, uavhengig av hvor ansatte er tilknyttet. Regionale løsninger vil stille store krav til den nasjonale forvaltningen av metoden for å sikre at det ikke utvikler seg regionale metodevarianter.

I forbindelse med etablering av metoden, er det utarbeidet flere dokumenter og prosedyrer som må sikres en videre forvaltning. Dette gjelder både «*Nasjonalt scenariobibliotek*», «*Veileder for innføring og anvendelse av statistisk analyse som metode for å avdekke uberettigede oppslag i behandlingsrettede helseregistre*» og opplærings- og informasjonsmateriell.

For å sikre en kontinuerlig forbedring av metoden skal klinikkene gi tilbakemeldinger på de vurderingene som de gjør av oppslagene som de får til behandling. Prosjektet har anbefalt at det etableres en forvaltningsgruppe som får ansvar for å videreutvikle metoden. Den nasjonale tjenesteleverandøren får en koordinerende rolle og er sekretariat for å sikre nødvendig fremdrift. Arbeidet i forvaltningsgruppen vil være av faglig art og kan til dels være å stille krav til tjenesteleveransene, slik at oppgavene utføres av ressurser som jobber med kontrollarbeidet i helseforetakene.

En realisering av metoden etter de anbefalingene som prosjektet har gitt, vil sikre oppnåelse av det definerte effektmålet: «Styrke informasjonssikkerheten knyttet til uautorisert innsyn i behandlingsrettede helseregistre, og gjennom dette å bidra til at tillit mellom pasient og helsevesen opprettholdes og styrkes».

De viktigste effektene av et realisert målbilde er:

- Tilliten hos befolkning og tilsynsmyndighet til at sensitive personopplysninger ivaretas på en forsvarlig måte, sikres
- Reduserte kostnader ved å velge en kvalitetssikret og gjennomprøvd metode, som er vurdert og testet til å være den best egnede for loggkontroll av behandlingsrettede helseregistre
- Mindre ressursbruk og kostnader ved at det innføres et felles metodeverk og en nasjonal tjeneste som alle helseforetak kan benytte
- Mindre ressursbruk og kostnader ved at det tas i bruk et felles metodeverk og en nasjonal tjeneste
- Økt forståelse for riktig journalbruk
- Det etableres enhetlige prosedyrer for kontrollarbeidet
- Helseforetakene får en metode for kontroll som oppfyller lovpålagte krav

Prosjektets leveranser er iht. prosjektets definerte resultatmål og omfatter følgende dokumenter:

- Nasjonalt scenariobibliotek for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre
- Veileder for innføring og anvendelse av statistisk analyse som metode for å avdekke uberettigede oppslag i behandlingsrettede helseregistre
- Hefte: Kontroll av oppslag i elektronisk pasientjournal. Metode for å identifisere uberettigede oppslag i behandlingsrettede helseregistre
- Hefte: Lovlig journalbruk. Oppslag i og bruk av Pasientjournalen
- Presentasjon: Nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre.
- Felles, nasjonalt underlag for IKT-løsninger for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre
- Anbefaling av modell for etablering av metode for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 5 av 21

- Forvaltning av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre.

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 6 av 21

Del 2: Bakgrunn for prosjektet

Helsetilsynet og Datatilsynet påpekte allerede i 2006 at helseforetak manglet verktøy for på en systematisk måte å avdekke misbruk av tilgang til den elektroniske pasientjournalen. For å kunne utbedre forholdene og sikre bedre etterlevelse av lovkrav, er tilgang til en egnet metode for systematisk gjennomgang av logger en forutsetning. Nasjonal IKT (NIKT) gjennomførte en foranalyse i 2012 (*Tiltak 45 Foranalyse Klinisk logganalyse*) som konkluderte med at mønstergjenkjenning synes å være den beste metoden for IKT-basert gjennomgang av logger. Parallelt med foranalysen gjennomførte Oslo universitetssykehus et pilotprosjekt for å prøve ut mønstergjenkjenning som metode. Prosjektet konkluderte med at metoden er egnet og burde testes ut videre i regi av Nasjonal IKT.

Med bakgrunn i dette ble det besluttet å etablere et nasjonalt prosjekt i regi av Nasjonal IKT (*Tiltak 45.1 Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre*). Prosjektet skulle etablere et systemuavhengig nasjonalt scenariobibliotek ved bruk av statistisk analyse og mønstergjenkjenning som metode for å identifisere uautoriserte oppslag i behandlingsrettede helseregistre, og anbefale en modell for hvordan metoden kan realiseres og tas i bruk av helseforetakene. I tillegg skulle prosjektet utvikle prosedyrer for å innføre metoden, gjennomføre kontroller og håndtere funn.

Del 3: Effektmål

I følge prosjektdirektivet er det overordnede effektmålet å «Styrke informasjonssikkerheten knyttet til uautorisert innsyn i behandlingsrettede helseregistre, og gjennom dette å bidra til at tillit mellom pasient og helsevesen opprettholdes og styrkes».

Loggene fra pasientjournalene består av millioner av oppslag, og dagens metode med tilfeldige stikkprøvekontroller har svært begrenset effekt og oppfyller ikke lovens krav om systematisk kontroll. Siden prosjektdirektivet ble utformet har Riksrevisjonen gjennom kontroll med forvaltningen av statlige selskaper for 2013 (Dokument 3:2 (2014–2015)) og påpekt manglende løsninger for systematisk loggkontroll, der de reviderte helseforetakene har henvist til dette prosjektet (Tiltak 45.1).

[Pasientjournalloven](#) trådte i kraft 01.01.2015 mens prosjektet pågikk. I § 22, første ledd, tydeliggjøres kravet til loggføring og etterfølgende kontroll av loggene. På samme tid trådte [Forskrift om tilgang til helseopplysninger](#) mellom virksomheter i kraft. Dennes § 3 forutsetter at Pasientjournallovens krav er oppfylt for at tilgang til elektronisk pasientjournal kan gis på tvers av virksomheter.

Forventningene til å lykkes med prosjektets målsetting har med andre ord blitt skjerpet underveis og samfunnets og lovgivers forventninger til at loggkontroll gjennomføres systematisk i helseforetakene, er ytterligere tydeliggjort.

Prosjektet har utviklet en metode for å gjennomføre kontrollen systematisk. Oppslag som statistisk sett er uvanlige og deretter manuelt vurdert, presenteres for ledelsen i klinikk. I likhet med pilotprosjektet, har metoden avdekket oppslag som ikke er tjenstlig begrunnet. Erfaringen er derfor at metoden fungerer og oppfyller lovens krav og vil bidra til oppfyllelse av effektmålet.

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 7 av 21

Del 4: Leveranser fra prosjektet

Prosjektets overordnede resultatmål er «Å etablere en nasjonal standard og begrunnet anbefaling for realisering for gjennomgang, kontroll og oppfølging av logger i behandlingsrettede helseregistre». De underliggende resultatmålene er beskrevet nedenfor som prosjektets leveranser.

A. Metode

Metoden analyserer alle oppslag utfra ulike aspekter ved oppslaget (scenarier), for eksempel; «hvor sannsynlig er det at denne ansatte, i denne stillingen, vil gjøre oppslag på denne pasienten ved denne avdelingen?». Den første versjon av et scenariobibliotek ble utviklet i pilotprosjektet som ble gjennomført ved Oslo universitetssykehus og prosjektet tok utgangspunkt i dette. Det ble etablert et utviklingsmiljø på Oslo universitetssykehus med maskinvare og et analyseverktøy der scenarioene fra pilotprosjektet ble lagt inn.

For å teste scenarioene og etablere «*Nasjonalt scenariobibliotek*», ble det innhentet datagrunnlag fra Oslo universitetssykehus sitt pasientjournalssystem, Doculive for perioden 01.01.2010 – 24.06.2014. Senere ble prosjektet utvidet til også teste loggdata fra DIPS (perioden 18.10.2014 – 24.05.2015) for bl.a. å verifisere at metoden er systemuavhengig.

Volumet av loggdata er omfattende og både Doculive og DIPS gir mer informasjon enn den maskinelle analysen krever. Verktøyet som ble benyttet til testing av metoden forutsatte at datagrunnlaget var tilrettelagt før den maskinelle analysen kunne kjøres. Begge systemers loggdata må også suppleres av informasjon fra det pasientadministrative systemet og fra ansattregisteret.

Metoden er lagt opp til at det benyttes indirekte identifiserbare data i den maskinelle analysen og helt frem til at den manuelle kontrollen eventuelt krever identifiserbare data for ytterligere vurdering av et uvanlig oppslag. Dette for å øke objektiviteten for de manuelle analysene.

Erfaringene fra kontrollarbeidet som er gjort gjennom prosjektet, er nedfelt i veiledende prosedyrer for kontrollarbeidet

Nasjonalt scenariobibliotek

«Etablere et nasjonalt scenariebibliotek for å identifisere uforklarlige oppslag som må ettergås for å verifisere eventuelt uautoriserte oppslag» er i prosjektdirektivet beskrevet som ett av prosjektets underliggende resultatmål.

Et scenario er i metoden definert som en beskrivelse av ett enkelt handlingsmønster som et oppslag i pasientjournalen representerer. Sett med scenarier som er samlet i biblioteket, er et resultat av de testene som er gjort i prosjektet. Noen scenarier er forkastet og andre har kommet til underveis. Hvert scenario er beskrevet og der effekten av scenarioet kan justeres med bruk av parametere, er dette også beskrevet. Scenariobiblioteket beskriver 31 ulike scenarier som er inndelt i to grupper, primære og sekundære. De primære scenarioene har gjennom testingen vist seg å være sentrale i metoden, og muliggjør effektiv loggkontroll uten kombinasjon med de sekundære scenarioene. De sekundære scenarioene bør ikke nødvendigvis være med i alle typer kontrollarbeid, men kan være nyttige i kombinasjoner der man ønsker å kontrollere en bestemt tematikk, men må kombineres med flere av de primære scenarioene.

Alle oppslag analyseres statistisk ut fra en kombinasjon av ulike scenarier. Alle scenarier returnerer en score og oppslag som avviker markant fra et vanlig oppslagsmønster gis høy score. Ved å kombinere flere scenarier, belyses oppslaget utfra flere ulike vinkler. Den samlede scoren som scenariokombinasjonene returnerer, gir et kvalifisert grunnlag for manuell vurdering av oppslaget. Metodens styrke er at arbeidsprosessene i klinikken, slik disse gjenspeiles i oppslagsmønstrene,

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 8 av 21

avdekker hva som er normalt og dermed legitimt. Metoden kan ikke benyttes som «bevis» for at et oppslag er ulovlig, men gir grunnlag for grundigere kontroll.

Leveranse

- Nasjonalt scenariobibliotek for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre

Innføring og gjennomføring av metoden

«Utforme prosedyrer og rutiner for oppfølging av resultater fra mønstergjenkjenning/statistisk gjennomgang av logger» er ett av prosjektets underliggende resultatmål.

Metoden er et ledd i kontrolltiltak overfor ansatte, jf. [arbeidsmiljøloven \(aml.\) § 9-1](#) og [§9-2](#) og det lovlige grunnlaget for metoden er dokumentert. Kontrolltiltak må etableres under gitte forutsetninger og det er gitt anbefalinger for hvordan helseforetakene bør forberede organisasjonen gjennom informasjon til ansatte og ledelse, krav til og opplæring av kontrollenheten, samt de mer tekniske forberedelsene som må gjøres i forbindelse med datauttrekk og overføring til tjenesteleverandør. Det er utarbeidet to informasjonshefter og en Powerpointpresentasjon som kan benyttes i informasjonsarbeidet.

Den maskinelle analysen gir ikke et ferdig grunnlag for videresending av funn til klinikk. Uvanlige oppslag skal aldri vurderes enkeltstående, men sees i sammenheng med annen aktivitet rundt pasienten. Gjennomgangen av maskinelt scorede oppslag har vært grundigere utført med Doculive-loggen enn med DIPS grunnet mye arbeide med å tilrettelegge datagrunnlaget, men det samlede erfaringsgrunnlaget i prosjektet tilsier at den manuelle vurderingen med DIPS ikke vil avvike vesentlig fra Doculive. Metoden og verktøyet som er benyttet forutsetter den samme type inndata, med unntak av scenarioene som er avhengig av rolle slik de brukes i DIPS.

Erfaringene fra kontrollarbeidet som er utført i prosjektet, er nedfelt i anbefalte prosedyrer for den manuelle kontrollen, både for indirekte identifiserbare og identifiserbare data og hvordan funn bør dokumenteres og oversendes til klinikk.

For å sikre at uvanlige oppslag som blir sendt til klinikk får en så ens behandling som mulig, uavhengig av hvilket helseforetak den ansatte er tilknyttet, har prosjektet utarbeidet en veiledende prosedyre for hvordan klinikken bør følge opp dokumentasjon som mottas om uvanlige oppslag. Det er klinikken v/ledelsen som avgjør om et oppslag er tjenstlig begrunnet eller ikke.

Det er lagt opp til at resultatet av klinikkenes vurdering meldes tilbake til kontrollenheten og videre til forvalter av metoden, slik at Nasjonalt scenariobibliotek og prosedyredokumentene kan videreutvikles og fortsette å være relevante etter som det innhentes mer erfaring med bruk av metoden.

Leveranse

- Veileder for innføring og anvendelse av statistisk analyse som metode for å avdekke uberettigede oppslag i behandlingsrettede helseregistre
- Hefte: Kontroll av oppslag i elektronisk pasientjournal. Metode for å identifisere uberettigede oppslag i behandlingsrettede helseregistre
- Hefte: Lovlig journalbruk. Oppslag i og bruk av Pasientjournalen
- Presentasjon: Nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre.

B. Realisering og forvaltning

To av prosjektets underliggende resultatmål er definert som «Etablere grunnlag for teknisk spesifisering for realisering av tjeneste/løsning» og «Gi en anbefaling av nasjonal tjeneste eller lokal/regional løsning».

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 9 av 21

Nasjonalt underlag for IKT-løsninger

På bakgrunn av erfaringene med den tekniske løsningen som er benyttet under prosjektet, volumet på datagrunnlaget som må håndteres og ikke minst ønsket om funksjonalitet i analyseverktøyet, har prosjektet utarbeidet dokumentet «*Felles, nasjonalt underlag for IKT-løsninger for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre*». Dokumentet er utformet som en kravspesifikasjon og kan benyttes som et utgangspunkt for en anskaffelse av en teknisk løsning for et analyseverktøy. Dokumentet har satt opp krav til den tekniske løsningen og til nødvendig og ønsket funksjonalitet i analyseverktøyet. Dette er krav som må være tilfredsstillende for etablere tilfredsstillende sikkerhet når det gjelder tilgang til datagrunnlaget, for å kunne administrere løsningen og håndtere scenariobiblioteket og for å kunne gjennomføre de manuelle kontrollene på en effektiv måte.

Leveranse

- Felles, nasjonalt underlag for IKT-løsninger for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre

Modell for realisering av metoden

Prosjektet har vurdert ulike modeller for å realisere metoden. Den kan realiseres på en god måte både som lokale/regionale løsninger eller som en nasjonal tjeneste. Teknisk sett kan regionale løsninger være noe enklere og kan være noe raskere å etablere enn en nasjonal tjeneste, mens omfanget av kompetansebygging og etablering av prosedyrer i helseforetakene vil være omtrent det samme uansett realiseringsmodell. Velges lokale/ regionale løsninger, vil det stilles store krav til den nasjonale forvaltningen av metoden for å sikre at det ikke utvikler seg regionale metodevarianter.

En nasjonal tjeneste vil styrke den nasjonale utviklingen og håndteringen av metoden. Kostnadsanslag som er gjort antyder at en nasjonal tjeneste vil gi bedre kostnadseffektivitet i nasjonal sammenheng. Det vil gi et felles og enhetlig tilbud til alle helseforetak og gir størst mulighet for å samordne initiativ og sikre at metoden utvikles på et nasjonalt nivå. Videre vil det bidra til så lik kontroll og behandling som mulig for samme forseelse, uavhengig av hvor ansatte er tilknyttet. Prosjektet har anbefalt at metoden tilbys helseforetakene gjennom en nasjonal tjeneste.

Leveranse

- Anbefaling av modell for etablering av metode for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre

Forvaltningsmodell

I forbindelse med etablering av metoden, er det utarbeidet flere dokumenter og prosedyrer som må sikres en videre forvaltning. Dette gjelder både «*Nasjonalt scenariobibliotek*», «*Veileder for innføring og anvendelse av statistisk analyse som metode for å avdekke uberettigede oppslag i behandlingsrettede helseregistre*» og opplærings- og informasjonsmateriell.

For å sikre en kontinuerlig forbedring av metoden skal klinikkene gi tilbakemeldinger på de vurderingene som de gjør av oppslagene som de får til behandling. Tilbakemeldingene skal gå både til den lokale kontrollenheten slik at den kan videreutvikle sin kompetanse på kontrollarbeidet og til den nasjonale forvalter av metoden.

Prosjektet har anbefalt at det etableres en forvaltningsgruppe der den nasjonale tjenesteleverandøren får en koordinerende rolle og er sekretariat for å sikre nødvendig fremdrift. Arbeidet i forvaltningsgruppen vil være av faglig art og kan til dels være å stille krav til tjenesteleveransene, slik at oppgavene bør utføres av ressurser som jobber med kontrollarbeidet i helseforetakene.

Leveranse

- Forvaltning av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre.

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 10 av 21

Del 5: Forankring og samarbeid

Prosjektet har vært et nasjonalt prosjekt og alle helseregioner har på ulike måter har vært representert, enten i arbeidsgrupper, prosjektgruppen eller referansegruppen. Eksterne virksomheter med lignende problemstillinger har også deltatt i prosjektets referansegruppe.

A. Styringsgruppe

Navn	Enhet
Heidi Thorstensen	Helse Sør-Øst RHF
Elisabeth Meland	Helse Vest RHF
Erik M. Hansen	Helse Vest RHF
Lasse Sølvberg	Helse Sør-Øst RHF
Lise Karin Strømme	Helse Bergen HF
Jan Eirik Olsen	Nasjonale IKT HF

B. Prosjektgruppe

Navn	Enhet	Rolle
Trond Ericson	Devoteam AS	Prosjektleder
Helge Grimnes	Oslo universitetssykehus HF	Arbeidsgruppe 1, 2, 3, 4
Stein Vetland	Oslo universitetssykehus HF	Arbeidsgruppe 1, 2, 3, 4
May Evensen	Oslo universitetssykehus HF	Arbeidsgruppe 1
Torulf Mollestad	SAS Institute A/S	Arbeidsgruppe 1
Else Nylén McLean	Oslo universitetssykehus HF	Arbeidsgruppe 2
Gitte H-C Ruud	Oslo universitetssykehus HF	Arbeidsgruppe 2
Tone H Wright	Oslo universitetssykehus HF	Arbeidsgruppe 2
Tor Åsmund Martinsen	Oslo universitetssykehus HF	Arbeidsgruppe 2
Vår Na-Ji Grytbakk	Akershus universitetssykehus HF	Arbeidsgruppe 2
Terje Tollefsen	Sykehuspartner HF	Arbeidsgruppe 3 / QA
Ågot Ligaarden	Norsk Helsennett SF	Arbeidsgruppe 3 / QA
Marianne Moss	Oslo universitetssykehus HF	Arbeidsgruppe 4
Espen Thunold	Sykehuset Telemark HF	Prosjektgruppedeltager
Halvor Sandodden	Akershus universitetssykehus HF	Prosjektgruppedeltager
Hanne Eeg-Henriksen	Oslo universitetssykehus HF	Prosjektgruppedeltager
Johan Krüger	Sørlandet Sykehus HF	Prosjektgruppedeltager
Maria Helena Powell	Helse Sør-Øst RHF	Prosjektgruppedeltager
Mona Styve	Helse Bergen HF	Prosjektgruppedeltager
Øyvind Røset	St. Olavs Hospital HF	Prosjektgruppedeltager

C. Referansegruppe

Navn	Enhet
Børge Sponheim	Utlendingsdirektoratet
Henriette Henriksen	Vestre Viken HF
Jan Gunnar Broch	Helsedirektoratet
Marius Pellerud	Datatilsynet
Per Bruvold	Universitetssykehuset i Nord-Norge HF

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 11 av 21

Navn	Enhet
Sigrun Solberg	Konserntillitsvalgt for Akademikerne i Helse Vest RHF
Stig Ulstein	Finanstilsynet
Ted Tørråsen	Datatilsynet, erstatter Marius Pellerud fra 2015
Trond Bechmann	Helsedirektoratet, avd. for kjerne-journal og e-resept
Trond Elde	DIPS ASA

Prosjektet er omtalt på Datatilsynets personvernbloggen (<https://www.personvernbloggen.no/2014/01/09/hvordan-forhindre-snoking-i-journaler/>) og er beskrevet på Nasjonal IKTs hjemmeside, se «Utvikling av verktøy for å avdekke misbruk av tilgang til den elektroniske pasientjournalen» (<http://www.nasjonalikt.no/no/nyheter/>).

Feltkode

Feltkode

I tillegg har prosjektet vært presentert på flere konferanser og fora:

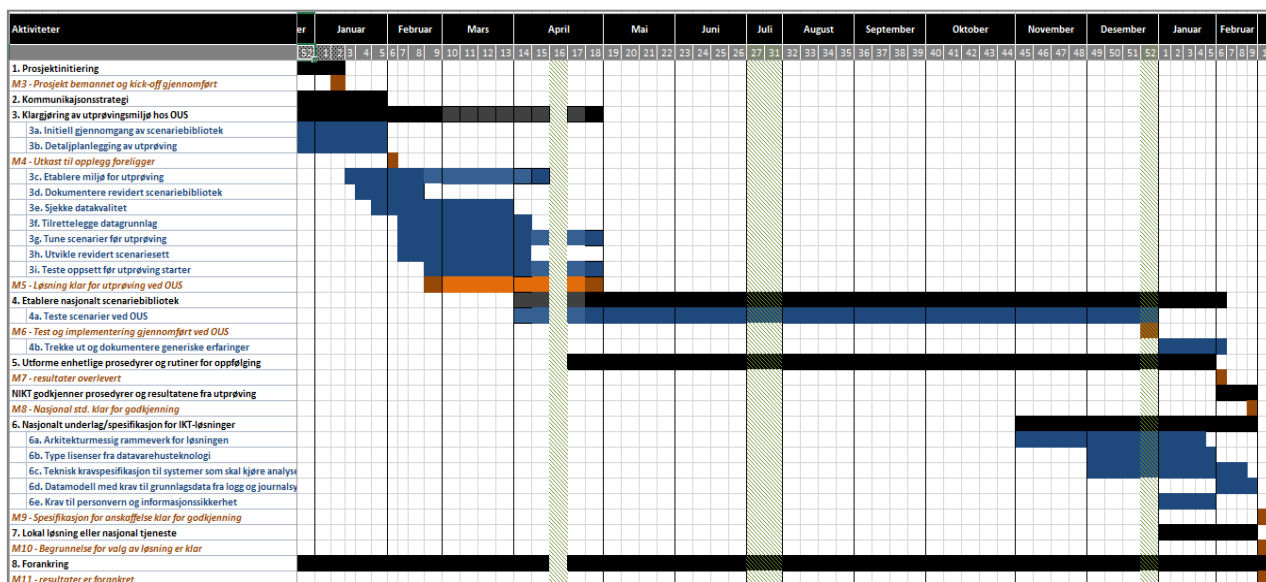
- Januar 2014: Software 2014
- Juni 2014: DIPS-forum
- September 2014: Norsk Informasjonssikkerhetsforums (ISF) høstkonferanse
- Oktober 2014: HelsIT
- Desember 2014: eHelse forum, Vestre Viken
- Januar 2015: Software 2015
- Mars 2015: EPJ Systemeierforum
- April 2015: Klinisk IKT fagforum
- Mai 2015: Fagforum arkitektur

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 12 av 21

Del 6: Gjennomføring av prosjektet

A. Prosjektplan

Prosjektdirektivet ble vedtatt 1.6.2013 og prosjektinitieringsarbeidet startet samme høst. De første aktivitetene gikk med til å etablere prosjektorganisasjonen og denne var på plass i løpet av 2013 slik at prosjektets kick-off og dermed milepæl M3 ble nådd 09.01.2014, 2 måneder etter den opprinnelige planen. I følge den opprinnelige planen skulle prosjektet være avsluttet 01.03.15.

Prosjektet har vært organisert med flere arbeidsgrupper som har utarbeidet prosjektets leveranser. Når leveransene har nådd et visst nivå av utvikling har de vært forelagt prosjektgruppen for kommentarer og innspill som deretter har blitt tatt inn i det videre arbeidet i den enkelte arbeidsgruppen. Etter hvert som prosjektleveransene har nærmet seg mer bearbejdede utkast, har de blitt forelagt for prosjektets referansegruppe for å informere om leveransene, for å innhente evt. kommentarer og sikre god forankring også utenfor prosjektgruppen.

B. Endringer i prosjektet

Prosjektet gjennomførte opprinnelig test av metoden mot loggdata fra Oslo universitetssykehus sitt journalsystem Doculive. I oktober 2014 gikk Oslo universitetssykehus over til bruk av journalsystem fra DIPS. Siden dette er et mye benyttet system i Norge, ble prosjektet forlenget frem til 01.07.2015 bl.a. for å verifisere om metoden er systemuavhengig og også kan anvendes mot datagrunnlag fra DIPS-logg.

Følgende endringer er behandlet i styringsgruppen under prosjektgjennomføringen.

Endringsbehov/tittel	Kort kommentar (om nødvendig)
Utvidelse av prosjektet: Utprøving mot DIPS-logg	Ønske om å verifisere at metoden også kan benyttes mot loggdata fra DIPS. Ny prosjektslutt ble satt til 01.07.2015. Kostnader til nødvendige lisenser, datavarehuskompetanse og prosjektledelse ble godkjent.
Forsinkelse i test av scenarier mot DIPS-logg	Arbeidet med tilrettelegging av datagrunnlag fra DIPS-logg ble mer tidkrevende enn forutsatt og mye av arbeidet falt på arbeidsgruppen. Leveranser som ikke var avhengig av forsinkelsene som hadde

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT		Versjon nr.1.0 Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson		Arkiv nr. Side 13 av 21

Endringsbehov/tittel	Kort kommentar (om nødvendig)
Utsatt sluttdato på DIPS-avhengige leveranser	oppstått ble slutført etter planen Leveranser avhengig av DIPS-testingen ble utsatt til 01.09.2015. Forlenget bruk av ekstern prosjektleder godkjent.

C. Prosjektregnskap og andre nøkkeltall

Aktivitet	Opprinnelig budsjett	Regnskap	Avvik *)
Anskaffelser til utstyr			
Anskaffelser til programvare og lisenser	1 250 000	2 000 000	750 000
Kostnader til eksterne konsulenter			
- prosjektledelse	2 750 000	3 310 000	560 000
- datavarehuskompetanse	500 000	850 000	350 000
Uforutsette kostnader	100 000	50 000	- 50 000
Sum	4 600 000	6 210 000	1 610 000

*) Den største delen av avviket skyldes utvidelsen av prosjektet for å verifisere metoden mot DIPS-logg. Dette inkluderte bl.a. forlengelse av lisens på analyseverktøyet

D. Gjennomføringstid

Milepæl	Beregnet sluttdato	Faktisk sluttdato	Avvik
Prosjektdirektivet er vedtatt	1.6.2013	1.6.2013	-
Prosjektinitieringsarbeidet starter	15.8.2013	15.8.2013	-
Prosjektet er bemannet og kick-off gjennomført	1.11.2013	9.1.2014	2 mnd
Utkast til et opplegg for innføring og opplæring foreligger	1.2.2014	1.2.2014	-
Løsningen for metoden er klar for utprøving	1.3.2014	1.5.2014	2 mnd
Utprøving av logger fra Doculive er gjennomført	1.1.2015	1.1.2015	-
Løsningen for utprøving av logger fra DIPS er klar	1.4.2015	1.7.2015	3 mnd
Utprøving av logger fra DIPS er gjennomført	1.6.2015	1.9.2015	3 mnd
Erfaringer og resultater fra utprøving er oppsummert og overlevert som grunnlag for Scenariobibliotek og prosedyrer	1.2.2015 utvidet til 1.6.2015	1.9.2015	3 mnd
Prosjektets forslag til prosedyrer og rutiner for oppfølging av resultatet av gjennomgang av logger er klar for godkjenning	1.3.2015 utvidet til 1.7.2015	1.9.2015	2 mnd
Forslag til nasjonal standard for scenariobibliotek er klar for godkjenning	1.3.2015 utvidet til 1.7.2015	1.9.2015	2 mnd
Underlag for spesifikasjon av nødvendig teknologi og lisenser er klar for godkjenning	1.3.2015 utvidet til 1.7.2015	1.7.2015	-
Begrunnelse og anbefaling for etablering av nasjonal tjeneste kontra lokal/regional løsning er klar for godkjenning	1.3.2015 utvidet til 1.7.2015	1.7.2015	-
Prosjektets resultater er forankret og godkjent i tiltakets styringsgruppe, Nasjonal IKT og forankret i de regionale helseforetakene	1.3.2015 utvidet til 1.7.2015	1.9.2015	2 mnd

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 14 av 21

Del 7: Gevinstrealisering

A. Måleparametre

Formål med prosjektet	Kort beskrivelse av prosjekt
<ul style="list-style-type: none"> • Å etablere en nasjonal metode og rammeverk for gjennomgang av logger fra behandlingsrettede helseregistre basert på metode for statistisk analyse og mønstergjenkjenning. Denne metoden ble anbefalt fra forprosjektet (NIKTs tiltak 45) og bekreftet som egnet metode i pilotprosjekt for mønstergjenkjenning ved Oslo universitetssykehus. • Å gi en begrunnet anbefaling om behovet bør dekkes av: <ul style="list-style-type: none"> ○ en nasjonal tjeneste eller ○ lokale/regionale løsninger 	<p>For å oppnå formålet med prosjektet, ble det etablert et utprøvningsmiljø ved Oslo universitetssykehus. Datagrunnlag har vært uttrekk fra Doculive logg, pasientadministrativ informasjon og ansattregister. Prosjektet ble utvidet for å teste loggdata fra DIPS,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennom maskinelle, statistiske og manuelle analyser av datagrunnlaget, er et systemuavhengig Nasjonalt scenariobibliotek etablert • Erfaringene fra kontrollarbeidet som er gjort under utprøvingen, er nedfelt i veiledende prosedyrer for innføring av metoden, gjennomføring av maskinelle og manuelle analyser i kontrollarbeidet og hvordan funn av uvanlige oppslag bør dokumenteres og overføres til klinikk. Veiledende prosedyrer for hvordan rapporterte funn kan håndteres i klinikk er også utarbeidet. Veiledningene inneholder også den lovmessige begrunnelsen for kontrolltiltaket. Det er utarbeidet et omfattende informasjons- og opplæringsmaterieill i tilknytning til veilederen. • Prosjektet har utarbeidet et felles, nasjonalt underlag for IKT-løsninger for statistisk gjennomgang av logger i behandlingsrettede registre. Underlaget omfatter overordnede tekniske krav til teknologi, og funksjonelle som bør stilles til et kontrollverktøy, uansett om det anskaffes som en lokal/regional løsning eller som en nasjonal tjeneste • Prosjektet har vurdert alternative modeller for å realisere metoden og anbefaler at den tilbys helseforetakene gjennom en nasjonal tjeneste • Prosjektet har gitt en anbefaling for hvordan metoden kan forvaltes slik at den vil fortsette å ha nasjonal relevans • Alle helseregioner har vært representert i prosjektet og i referansegruppen har i også Datatilsynet, Finanstilsynet, Helsedirektoratet og UDI vært representert i tillegg til tillitsvalgt fra Helse-Vest • Prosjektet har vært presentert i både faglige fora og på flere konferanser.
Evaluering i forbindelse med	Evalueringsdato: Sluttdato for prosjekt: 1.9.2015

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 15 av 21

B. Initiell kost / nytte vurdering

Riksrevisjonen har påpekt manglende løsninger for systematisk loggkontroll og de reviderte helseforetakene har henvist til dette prosjektet (Dokument 3:2 (2014–2015)). [Pasientjournalloven](#) trådte i kraft mens prosjektet pågikk og i § 22, første ledd, tydeliggjøres kravet til loggføring og etterfølgende kontroll av loggene. Prosjektet har utviklet en metode for å gjennomføre kontrollen systematisk og erfaringene er at metoden fungerer og oppfyller lovens krav og vil dermed bidra til oppfyllelse av prosjektets effektmål.

Prosjektdirektivet beskriver den initielle kost/nyttevurderingen som omfatter både kvantitative og kvalitative gevinster, men denne vurderingen avviker fra malen. En side ved dette er at tiltaket er begrunnet i lovpålagte krav fra tilsynsmyndighet. Det er likevel betydelig kvantitative gevinster som er beskrevet og tatt inn i tabellen nedenfor.

Prosjektet gjennomføres for å sikre at kontroll av logger i behandlingsrettede helseregistre kan baseres på en realistisk forventning om potensielle gevinster ved slike systemer.

Ved at prosjektet er gjennomført som et nasjonalt prosjekt, har alle helseregionene tatt del i erfaringene ved arbeidet. Dette gir en vesentlig økonomisk og kvalitetsmessig gevinst fremfor at hvert enkelt helseforetak eller helseregion i parallell skulle ha arbeidet med nevnte utfordringer.

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 16 av 21

C. Gevinster

Gevinst	Gevinstindikator	Verdi 1	Verdi 2	Verdi 3	Viktigste hindre for gevinstrealisering	Nærmere beskrivelse
		initieell	målt	mål		
Kvantitative gevinster						
Et prosjekt i regi av Nasjonal IKT har den gevinst at arbeidet kun gjennomføres én gang. Unngår flere parallelle prosjekter i de ulike RHFene.	Sparte prosjekt-kostnader i forhold til 4 parallelle regionale prosjekter				HF /RHF har ikke tilstrekkelig tro på metode og resultater og iverksetter lignende prosjekter	
Kvalitetssikret metodevalg – mønstergjenkjenning	Reduserte kostnader ved å velge en gjennomprøvet metode				At HF /RHF ikke har tilstrekkelig tro på metoden og ønsker å utprøve alternative metoder	
Lavere risiko for feilinvestering i verktøy	Reduserte kostnader ved å benytte fellesløsninger				At HF /RHF ikke har tilstrekkelig tro på metoden og ikke vil benytte fellesløsninger	
Høyere sannsynlighet for vellykket innføring prosedyrer og dermed lavere risiko knyttet til at prosjektkostnader må avskrives uten gevinst	Sparte kostnader ved å benytte felles metodeverk				At HF /RHF ser på sine behov som spesielle og ikke dekket av utarbeidede prosedyrer. Følger eget løp	
Lavere kostnader ved innføring av verktøy	Reduserte kostnader ved å benytte felles rammeverk og nasjonal tjeneste				At HF /RHF ikke har tilstrekkelig tro på metoden og ikke vil benytte fellesløsninger	
Mindre ressursbruk ved innføring	Sparte kostnader ved å benytte felles metodeverk og nasjonal tjeneste				At HF /RHF ser på sine behov som spesielle og ikke dekket av utarbeidede prosedyrer. Følger eget løp	
Mindre ressursbruk og kostnader ved drift	Sparte kostnader ved å ta i bruk metode og nasjonal tjeneste				At HF /RHF ikke har tilstrekkelig tro på metoden og ikke vil benytte fellesløsninger	
Kvalitative gevinster						
Økt kunnskap om hvordan balansen mellom personvernet til den ansatte	Tillitsvalgte og ansatte aksepterer kontrolltiltaket				Informasjonsarbeid et kommer i gang for sent	

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT		Versjon nr.1.0 Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson		Arkiv nr. Side 17 av 21

Gevinst	Gevinstindikator	Verdi 1	Verdi 2	Verdi 3	Viktigste hindre for gevinstrealisering	Nærmere beskrivelse
		initiell	målt	mål		
("overvåking") og hensynet til pasienten kan ivaretas i det praktiske	som nødvendig					
Kompetansegap på organisatorisk nivå avdekkes og reduseres	Økt forståelse for riktig journalbruk				Informasjonsarbeid et kommer i gang for sent	
Kvalitetsmessig gode og standardiserte rutiner etableres ved å innføre metoden	Nasjonalt forvaltede prosedyrer benyttes i kontrollarbeidet				At HF /RHF ser på sine behov som spesielle og ikke dekket av utarbeidede prosedyrer. Følger eget løp	
Etterlevelse av lovkrav (logging og sporbarhet) og Norm for Informasjons-sikkerhet i helsesektoren sikres	Metoden innføres i alle HF				At HF /RHF ikke har tilstrekkelig tro på metoden og ikke vil benytte fellesløsninger	
Tillit (befolkning og tilsynsmyndighet) til at tilgang til sensitive personopplysninger ivaretas på en forsvarlig måte, sikres	Synkende antall klager etter at metoden ble innført				Det offentliggjøres ikke at ny metode er en systematisk gjennomgang av <u>alle</u> oppslag og gir konkrete funn	
Helseforetakene avdekker uautorisert innsyn i behandlingsrettede helseregistre	Antall dokumenterte funn øker i forhold til bruk av tidligere metoder				Manglende opplæring av lokale kontrollenheter eller prioritering av kontrollarbeidet	
Det etableres enhetlige rutiner/prosedyrer for kontrollarbeid og vurderinger	Nasjonalt forvaltede prosedyrer benyttes i kontrollarbeidet				At HF /RHF ser på sine behov som spesielle og ikke dekket av utarbeidede prosedyrer. Følger eget løp	
Helseforetakene får en metode for økt effektivitet ved kontroll og oppfølging av logger i behandlingsrettede helseregistre og oppfyller lovpålagte krav	Antall dokumenterte funn øker i forhold til bruk av tidligere metoder				Manglende opplæring av lokale kontrollenheter eller prioritering av kontrollarbeidet	
At ansatte er kjent med at alle oppslag blir kontrollert vil bidra til reduserte antall	Antall dokumenterte funn vil gradvis synke etter at				Manglende opplæring av lokale kontrollenheter	

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 18 av 21

Gevinst	Gevinstindikator	Verdi 1	Verdi 2	Verdi 3	Viktigste hindre for gevinstrealisering	Nærmere beskrivelse
		initiell	målt	mål		
ulovlige oppslag mot behandlingsrettede helseregistre	metoden har vært i bruk i ett år				eller prioritering av kontrollarbeidet	

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT		Versjon nr.1.0
Ansvarlig: Trond Ericson		Dato: 05.09.15
		Side 19 av 21

Del 8: Videreføring av prosjektets leveranser

Prosjektet anbefaler at metoden best realiseres ved at den tilbys helseforetakene som en nasjonal tjeneste. Det vil gi et felles og enhetlig tilbud til alle helseforetak og gir størst mulighet for å samordne initiativ og sikre at metoden utvikles på et nasjonalt nivå.

Etter hvert som metoden tas i bruk og det opparbeides mer kompetanse og erfaring, vil metoden ha behov for å videreutvikles. Prosjektet har anbefalt en modell for forvaltning av metoden

- Prosjektet har skissert et gjennomføringsprosjekt for å realisere den nasjonale tjenesten.
- Gjennomføringsprosjektet må etablere en forvaltningsmodell som sikrer videreutvikling av metoden.

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 20 av 21

Del 9: Referanser

1. Nasjonalt scenariobibliotek for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre
2. Veileder for innføring og anvendelse av statistisk analyse som metode for å avdekke uberettigede oppslag i behandlingsrettede helseregistre («mønsterkjennings»)
 - a. Lovlig journalbruk. Oppslag i og bruk av Pasientjournalen
 - b. Kontroll av oppslag i elektronisk pasientjournal. Metode for å identifisere uberettigede oppslag i behandlingsrettede helseregistre
 - c. Nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre – En presentasjon
3. Anbefaling av modell for etablering av metode for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre
4. Felles, nasjonalt underlag for IKT-løsninger for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre
5. Forvaltning av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre

Tiltak:45.1	Prosjekt: Etablering av nasjonal metode og rammeverk for statistisk analyse av logger fra oppslag i behandlingsrettede helseregistre	Sluttrapport
Foretak: Nasjonal IKT	Versjon nr.1.0	Dato: 05.09.15
Ansvarlig: Trond Ericson	Arkiv nr.	Side 21 av 21